

ಆರೋಗ್ಯ

ಭ್ರಮೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಚಿತ್ತವೈಕಲ್ಯ. ಭ್ರಮೆಗಳು ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನೋಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ 'ಭ್ರಮೆ'ಯ ಸುತ್ತ ಒಂದು ವಿಶೇಷಣಾತ್ಮಕ ಬರಹ ಇಲ್ಲಿದೆ.

■ ಡಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಪವಿತ್ರ

ಭ್ರಮೆಯ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ...

ನಿಮಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಭ್ರಮೆಯ ಅನುಭವವಾಗಿದೆಯೇ? ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದಾದರೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಭ್ರಮೆಯ ಅನುಭವ ನಮಗಾಗದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವುದು, ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಯ, ಚಿಕ್ಕ ಸದ್ದಾದರೂ, ಏನೋ ಆದಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿ ಬೆಚ್ಚುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದಾದ 'ಭ್ರಮೆ' ಭ್ರಾಂತಿ ಭಾಸವಾಗುವಿಕೆ'ಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

ಮನೋವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ 'ಭ್ರಮೆ' ಎಂಬ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ illusion, delusion, ಮತ್ತು hallucination ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾವಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಇರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದು illusion ಇಲ್ಲೂಷನ್ (ಭ್ರಾಂತಿ) ಎಂದಾದರೆ, ಹಗ್ಗವೇ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಹಾವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುವುದು hallucination (ಹ್ಯಾಲ್ಯೂಸಿನೇಷನ್) ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಲವಾದ, ಸಾಂತ್ಯನವಿವರಣೆಆಧಾರಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಾಗುಡಿಸಲಾಗದ ತಪ್ಪು ನಂಬಿಕೆ ಬಲವಾಗಿ

ಬೇರೊಂದಿಗೇ ಅದು Delusion ಭ್ರಮೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದು 'ಭ್ರಮೆ'ಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ನರಳುವ ರೋಗಿಗಳು. ಸ್ವತಃ 'ಹೀಗಾಗಬಹುದು' ಎಂಬುದರ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು 'ಹೀಗಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ' ಎಂಬುದರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದಾಗ!

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಭ್ರಮೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗುವ, ಅಥವಾ ಬಲವಾದ ಭ್ರಮೆಯೊಂದೇ ಏಕೈಕ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆಯೇ?

'ನಾರ್ಮಲ್' ಭ್ರಮೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಭ್ರಾಂತಿಗಳು ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಕಾಡಬಹುದು. ಅತೀವ ಭಯಆತಂಕದೇವೆ ಇವೆಲ್ಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮೆದುಳು ಬಹುಬೇಗ ತರ್ಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇದು ಸಹಜ ನಾರ್ಮಲ್.

'ಭ್ರಮೆ' ಕಾಯಿಲೆಯ ಭಾಗವಾದಾಗ ...

ಭ್ರಮೆಗಳು ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು 'Acute Psychosis' ಹಠಾತ್ತನೆ ಬರುವ ಚಿತ್ತವಿಕಲತೆ ಮತ್ತು 'ಪ್ಯಾರಾನೋಯಿಡ್ ಸಿಜೊಫ್ರೇನಿಯಾ' ಸಂದೇಹದ ಚಿತ್ತವಿಕಲತೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಇತರರು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಚು ಹೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆತನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೋ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನುಭವವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಬಹುದು. ತನ್ನ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಬೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಸೇವಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳುವುದು, ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿಗೂಢತೆ, ಇವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತತ್ಪಣ ತರುವುದು ಏನನ್ನು? 'ದವ್ವದ ಕಾಟ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು! ಜಾತಿವರ್ಗವಿದ್ಯೆಯ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಈ ಭಾವನೆ ರೋಗಿಯ ಆತ್ಮಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿದುಳಿಗೆ 'ಭ್ರಮೆ'ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅಗಾಧ ಸಾಮಥ್ರ್ಯವಿದೆ